

*Мовчан Б. В.,
кандидат філологічних наук,
асистент кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
<https://orcid.org/0000-0002-1565-5304>*

*Мелень С. П.,
магістр перекладу
<https://orcid.org/0009-0005-3883-1701>*

СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ РЕАЛІЙ У СИНХРОННОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню способів відтворення культурно-маркованих одиниць (реалій) у синхронному перекладі в умовах обмеженого часу та підвищеного когнітивного навантаження. Актуальність роботи зумовлена зростанням ролі синхронного перекладу в сучасному політичному, історичному та науковому дискурсах, а також недостатньою кількістю емпіричних досліджень, що ґрунтуються на аналізі автентичного усного мовлення. Метою статті є виявлення основних перекладацьких прийомів, які застосовуються для відтворення реалій у синхронному перекладі, а також аналіз чинників, що впливають на вибір перекладацьких рішень у режимі реального часу.

Матеріалом дослідження слугували автентичні відеозаписи публічних виступів політичних діячів, науковців та експертів загальною тривалістю понад 656 хвилин. Проаналізовано 179 випадків уживання реалій інституційного, політичного та культурного характеру. У роботі застосовано кількісно-якісний метод аналізу, що дало змогу систематизувати способи перекладу реалій і визначити їхню частотність.

Результати дослідження засвідчили, що найуживанішим способом відтворення реалій у синхронному перекладі є еквівалентний переклад, який забезпечує змістову адекватність і мінімізує когнітивне навантаження перекладача. Водночас у разі відсутності усталених відповідників або низької впізнаваності реалій перекладачі вдаються до транслітерації, калькування, описового перекладу, генералізації, комбінування кількох прийомів або вилучення. Значна частка вилучень підтверджує, що переклад реалій у синхронному режимі часто відбувається в умовах критичного перевантаження когнітивних ресурсів і потребує постійного балансування між збереженням культурної специфіки та забезпеченням комунікативної ефективності. Отримані результати поглиблюють уявлення про специфіку перекладу реалій у синхронному перекладі та можуть бути використані в теорії усного перекладу й практиці підготовки перекладачів-синхроністів.

Ключові слова: синхронний переклад, реалії, еквівалентний переклад, транслітерація, генералізація, вилучення, втрати перекладу.

Постановка проблеми. Однією з ключових проблем усного перекладу є адекватне відтворення культурно-маркованих елементів або реалій, які відображають специфіку історичного, соціального та культурного досвіду певної мов-

ної спільноти. Такі одиниці виконують не лише номінативну, а й важливу прагматичну та ідентифікаційну функцію, формуючи культурний фон висловлювання та впливаючи на його сприйняття адресатом.

У синхронному перекладі реалії становлять особливу складність, оскільки часто не мають прямих відповідників у мові перекладу та потребують пояснення або адаптації. Водночас обмежений час і відсутність можливості розгорнути коментар змушують перекладача приймати миттєві рішення, балансуєючи між збереженням культурної специфіки та забезпеченням зрозумілості повідомлення для цільової аудиторії. Перекладач змушений миттєво вирішити, чи зберігати іншомовну форму шляхом транслітерації, чи вдаватися до описового перекладу, генералізації або вилучення. Кожне з цих рішень потенційно пов'язане з інформаційними або культурними втратами, які можуть вплинути на прагматичний ефект висловлювання.

Попри те, що проблема перекладу реалій детально розроблялася в межах загальної теорії перекладу та численних досліджень письмового перекладу, емпіричні дослідження, засновані на матеріалі синхронного перекладу, залишаються поодинокими, тож недостатньо вивченими є закономірності вибору перекладацьких стратегій у реальному часі. Це зумовлює необхідність переосмислення традиційних підходів до перекладу реалій з урахуванням когнітивних, прагматичних та ситуаційних чинників, характерних для усного перекладу. Відтак дослідження способів відтворення культурно-маркованих елементів у синхронному перекладі актуальне як із теоретичного, так і з практичного погляду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему перекладу культурно-маркованих елементів або реалій глибоко досліджувала Р. Зорівчак [1], яка детально проаналізувала трансляційне перейменування реалій та окреслила межі між збереженням культурної специфіки й адаптацією до цільової аудиторії. У працях Г. Турі [2] та Д. Харві [3] переклад реалій розглядається в межах шкали між адекватністю та прийнятністю, що дозволяє оцінювати перекладацькі рішення з погляду їхньої функціональної ефективності. М. Ініґо Рос трактує реалії як культурно зумовлені одиниці, часто відсутні у цільовій мові, і акцентує на їхній ролі у збереженні національної ідентичності [4].

Окремі аспекти перекладу реалій у контексті усного перекладу висвітлено в працях Р. Сеттона [5] та Р. Джонса [6], які

наголошують на необхідності оперативного вибору між транслітерацією, адаптацією або вилученням культурно-маркованих одиниць. Проте ці спостереження мають переважно рекомендаційний характер і не підкріплені системним аналізом автентичного матеріалу.

В українському перекладознавстві сучасні дослідження Л. Славої, Н. Борисенко [7] пропонують гнучкі підходи до перекладу реалій, однак основна увага знову ж таки зосереджується на письмових текстах.

Усний переклад, особливо в синхронному режимі, залишається недостатньо представленим у науковому дискурсі, хоч і потребує окремого методологічного осмислення з урахуванням його когнітивних та часових обмежень. Отже, аналіз наукових публікацій свідчить про необхідність подальших досліджень перекладу культурно-маркованих елементів саме в умовах синхронного перекладу, що дозволить поєднати теоретичні моделі з реальною перекладацькою практикою.

Формулювання цілей. Метою статті є аналіз способів перекладу культурно-маркованих одиниць (реалій) в усному, зокрема синхронному перекладі з урахуванням їхнього культурного, прагматичного та комунікативного навантаження. Дослідження спрямоване на з'ясування того, які перекладацькі рішення забезпечують збереження смислового й культурного потенціалу реалій в умовах синхронного перекладу. Для досягнення поставленої мети проаналізовано основні способи перекладу реалій (транслітерація, калькування, описовий переклад, адаптація, генералізація, вилучення); виявлено типові труднощі та перекладацькі втрати, пов'язані з відтворенням культурно специфічної інформації.

Виклад основного матеріалу. На відміну від письмового перекладу, де перекладач має змогу ретельно зважувати ступінь збереження культурної специфіки або адаптації до цільової культури, синхронний переклад практично не залишає часу на роздуми. Реалія з'являється в мовленні спонтанно і перекладач повинен негайно визначити її статус: чи є вона ключовою для розуміння повідомлення, наскільки вона впізнана для цільової аудиторії та який перекладацький прийом дозволить мінімізувати комунікативні втрати. Саме тому переклад реалій у синхронному режимі значною мірою залежить від перекладацької інтуїції, досвіду та рівня культурної компетентності.

У статті розглянуто відтворення реалій у синхронному перекладі на основі аналізу виступів провідних політичних діячів, науковців та експертів у контексті політичного, історичного та наукового дискурсів.

Загальна тривалість досліджуваних відеоматеріалів становить понад 656 хвилин, відібрано 179 випадків вживання реалій, інституційного, політичного, культурного характеру, зокрема назви державних установ, органів і структур влади та історико-політичні реалії, що мають вагомe культурне й символічне навантаження. Вони є маркерами інституційної належності, історичної пам'яті або ідеологічної позиції. Назви політичних рухів, історичних подій, суспільних ініціатив чи знакових культурних феноменів формують ядро культурно маркованої лексики, з якою перекладач стикається реальному часі. Частина таких реалій уже має усталені відповідники, що полегшує їхнє відтворення. Однак значна кількість одиниць залишається культурно «чутливою» та потребує адаптивних перекладацьких рішень.

Одним із базових способів відтворення реалій у синхронному перекладі є використання **усталених відповідників**. 66 одиниць (≈36,9%) відтворено шляхом еквівалентного перекладу. Цей метод забезпечує точність змістової передачі, підтримує термінологічну послідовність і знижує когнітивне навантаження на перекладача в умовах синхронного перекладу:

«Mr. Pompeo is, of course, the former Secretary of State of the United States, former CIA director, and, unusually, a kind of rare bird, one would say, in the Republican Party» [8]. // *«Він колишній Державний секретар Сполучених Штатів, він колишній директор Центрального розвідувального управління. Я би сказав, що рідкісний птах у республіканській партії»* [9].

Якщо реалія позначає інституцію або явище, що має аналог у культурі перекладу, ефективним може бути застосування функціонального еквівалента (**адаптація**), коли перекладач орієнтується не на формальну відповідність, а на забезпечення зрозумілості та прагматичної адекватності висловлювання для адресата:

«Secretary of Defense» [8] // *«міністр оборони»* [9].

Така адаптація не завжди можлива чи бажана. У випадках, коли реалія унікальна для культури мови оригіналу або виконує ідентифікаційну функцію, перекладачі часто вдаються до транскрипції або транслітерації. Ці прийоми дозволяють зберегти форму іншомовної одиниці й підкреслити її культурну специфіку.

Транскрипція та транслітерація – одні з найлаконічніших способів відтворення реалій. На думку Р. Зорівчак, вони створюють експресивний ефект, підкреслюючи чужорідність слова в мові перекладу [1, с. 93]. С. Герві та І. Хігінс [3, с. 31] називають цей процес «культурним запозиченням», а П. Фоссет – «технікою запозичення» [10, с. 59]. М. Бейкер визначає це як «переклад за допомогою запозиченого слова» [11, с. 34].

У синхронному перекладі транслітерація приваблює з огляду на свою економність: вона не потребує складної перебудови висловлювання й дає змогу швидко відреагувати на появу незнайомої реалії. Водночас такий спосіб перекладу значною мірою покладається на обізнаність аудиторії, що може створювати ризик неповного розуміння або втрати прагматичного ефекту. Аналіз корпусу матеріалів показав, що транслітерація була застосована у 24 випадках (≈13,4%). Наприклад:

«Think of the Italian Risorgimento. There's something of Garibaldi about President Zelensky» [12]. // *«Подумайте про Рісорджіменто в Італії, про Гарибальді – чи це не є класичні процеси»* [13].

Реалія «Risorgimento» використовується для позначення руху за об'єднання Італії (1815–1871). У перекладі зазвичай застосовується транслітерація – «Рісорджіменто». Це створює ризик втрати історичної алюзії та зниження прагматичного ефекту висловлювання, адже не всі слухачі знайомі з цим поняттям. Для зменшення ризику неповного розуміння цільовою аудиторією можна було б поєднати транслітерацію з коротким поясненням, наприклад: «подумайте про італійський рух за національне об'єднання – Рісорджіменто» або «про італійське національне відродження – так зване Рісорджіменто». Застосування подібних комбінованих способів у синхронному перекладі містить певні ризики, оскільки будь-яке додаткове пояснення збільшує навантаження на оперативну пам'ять і може порушувати темп мовлення. Тому подібні підходи зазви-

чай використовують вибірково, переважно щодо реалій, які повторюються впродовж виступу або мають ключове значення для розуміння аргументації мовця.

Назви міжнародних організацій та інституцій у проаналізованих матеріалах, зокрема «Goldman Sachs», «Arnika», «Eco City», «Iniciatyva Zeleni Svit», також переважно відтворено шляхом транслітерації або часткової фонетичної адаптації. Такий підхід є стандартною практикою в синхронному перекладі і спрямований на збереження брендової ідентичності власних назв, підтримання міжкультурної впізнаваності та мінімізацію когнітивного навантаження на аудиторію.

Ще одним способом відтворення реалій у перекладі є **калькування**, що розглядається як специфічний різновид запозичення, за якого структурно-семантична модель іншомовної одиниці відтворюється шляхом поелементного перекладу засобами цільової мови [1, с. 129]. Застосування калькування сприяє формуванню відповідників для безеквівалентних іншомовних одиниць, а також активізує внутрішні ресурси мови перекладу та стимулює розвиток її лексичного потенціалу [1, с. 128].

Цей перекладацький прийом передбачає буквально відтворення складових компонентів реалії, що робить його ефективним у тих випадках, коли її структурна організація прозора й зрозуміла для адресата. Лексичне калькування полягає у дослівному перекладі морфем або складових частин іншомовної одиниці зі збереженням її внутрішньої структури та основного значення. Завдяки цьому калькування широко застосовується в перекладацькій практиці, оскільки дозволяє забезпечити точність і семантичну однозначність, що має принципове значення для фахової комунікації.

У дослідженні зафіксовано 22 випадки (≈12,3%) використання калькування, що свідчить про його значну поширеність під час відтворення структурно прозорих реалій. Найчастіше до цього прийому вдавалися при перекладі назв міжнародних угод, інституцій та офіційних документів, морфемна будова яких дає змогу інтегрувати іншомовні одиниці в український дискурс без суттєвих змістових втрат. Наприклад:

«That is why, in every state where this issue has been on the ballot, in red and blue states both, the people of America have voted for freedom» [14]. // *«І якщо це питання буде в бюлетені і в червоних, і в синіх штатах, так званих, це буде, це вирішить перегони»* [15].

У наведеному прикладі реалію «red and blue states» було відтворено за допомогою буквального калькування у формі «червоні і сині штати» без додаткового тлумачення або культурної адаптації до українського контексту. В американському політичному дискурсі поняття «red states» позначає штати, у яких електоральну перевагу мають представники Республіканської партії, тоді як «blue states» асоціюються з домінуванням Демократичної партії. Для носіїв американської політичної культури відповідне колірне кодування виконує функцію зрозумілих і стійких маркерів політичної ідентифікації.

Описовий переклад як спосіб відтворення реалій дозволяє передати їхній зміст за допомогою розгорнутої характеристики або пояснення. У письмовому перекладі цей прийом досить поширений, однак у синхронному режимі його застосування суттєво обмежене. Причиною цього є вимога до стислості та безперервності мовлення: надто детальний опис може призвести до втрати наступних фрагментів оригінального повідомлення. Тому описовий переклад у синхронному перекладі

завичай набуває максимально скороченої форми й використовується лише тоді, коли без нього реалія залишалася б цілком незрозумілою для аудиторії. Розглянемо приклади:

«I issued the Crimea Declaration back in the day, too often forgotten, from what we did in the Trump Administration» [8]. // *«Потрібно знову привести в дію Кримську декларацію, яку дуже часто забувають. А ми це робили під час урядування Трампа»* [9].

«Somebody who says that to be an America firster is to be in favor of Ukraine» [8]. // *«Один з тих, хто каже: «Хто за те, щоб Америка була першою», – це означає, що насправді вони за Україну»* [9].

Ще одним поширеним прийомом є **генералізація**, за якої культурно специфічна одиниця замінюється ширшим, менш маркованим поняттям. Генералізація дозволяє зберегти загальний зміст висловлювання, але водночас призводить до втрати культурного колориту та частини інформаційного навантаження. У синхронному перекладі цей прийом часто використовують як компроміс між точністю й доступністю, особливо в умовах високого темпу мовлення або за відсутності можливості швидко інтерпретувати реалію. Така стратегія демонструє прагматичну орієнтацію перекладача на забезпечення зрозумілості повідомлення, навіть ціною часткової нейтралізації культурної специфіки.

Іноколи такі втрати майже не відчутні з огляду на загальний контекст:

«That's not how a lot of the people who claim to be America firsters would describe the situation. Why do you say that being an America firster is to be pro-Ukraine?» [8]. // *«Ти, хто багато-багато з тих, хто вважає, що Америка має бути насамперед, вони би запитали: А чому ви вважаєте, що такі люди мають бути за Україну?»* [9].

У наведеному прикладі в оригіналі двічі вжито культурно й ідеологічно марковану реалію «America firsters», яка в американському політичному дискурсі позначає прихильників доктрини «America First» та асоціюється з конкретною політичною позицією й електоральною групою. У перекладі вона у першому випадку відтворена описово, а в другому – вже із застосуванням прийому генералізації.

У низці випадків перекладачі вдавалися до **комбінування кількох способів**. 18 одиниць (≈10,1%) відтворено за допомогою поєднання прийомів, наприклад, транслітерації або калькування з подальшим поясненням. Такий підхід дозволяє водночас зберегти форму іншомовної одиниці та полегшити сприйняття аудиторією.

«I was going to send her a MAGA hat» [14]. // *«Я їй пришлю мою шанку моєї виборчої кампанії МАГА»* [87].

У наведеному прикладі реалія «MAGA hat» відтворюється за допомогою поєднання транслітерації та пояснення, що є адаптивним рішенням для синхронного перекладу культурно й ідеологічно маркованих одиниць. Акронім MAGA (Make America Great Again) є гаслом передвиборчої кампанії Дональда Трампа, яке з часом набуло статусу повноцінного політичного бренду, а предмет MAGA hat (червона кепка з відповідним написом) перетворився на впізнаваний візуальний символ прихильників «трампізму».

У перекладі акронім передано у транслітерованій формі «МАГА», яка вже функціонує в українському публічному дискурсі, що дозволяє зберегти формальну оболонку реалії та її

ідентифікаційний потенціал. Водночас перекладач доповнює транслітеровану одиницю описовим компонентом – «шапку моєї виборчої кампанії», – намагаючись експлікувати політичну та прагматичну сутності реалії для адресата, який може не володіти відповідним культурним фоном.

Цей підхід дає змогу уникнути як повного вилучення культурно значимої одиниці, так і надмірного розгортання пояснення, що могло б порушити темп синхронного перекладу.

Отже, застосування комбінованого прийому – транслітерації з мінімальним поясненням – демонструє прагнення перекладача зберегти баланс між точністю, когнітивною доступністю та динамікою мовлення. У контексті синхронного перекладу таке рішення є ефективним, оскільки забезпечує передачу ідеологічного та ідентифікаційного навантажень реалії без істотних втрат прагматичного ефекту висловлювання.

Найбільш дискусійним способом роботи з реаліями у синхронному перекладі є **вилучення**, що може бути зумовлене як переваженням когнітивних ресурсів перекладача, так і свідомим стратегічним вибором. У сучасних когнітивних і функціональних підходах вилучення розглядається не лише як помилка, а і як допустимий інструмент управління мовленнєвим потоком, спрямований на збереження логічної цілісності та темпу перекладу. У випадку реалії вилучення може застосовуватися тоді, коли одиниця не критично важлива для розуміння основного повідомлення або коли її переклад потребував би непропорційно великих зусиль.

Під час аналізу відібраного корпусу матеріалів зафіксовано 31 (≈17,3%) випадків вилучення реалій у процесі синхронного перекладу, які мають різний ступінь впливу на відтворення змісту, структурної цілісності та інформативної насиченості у цільовому висловлюванні:

«Donald Trump left us the worst unemployment since the Great Depression» [14]. // «Дональд Трамп залишив для нас найгіршу систему з найгіршим станом безробіття» [15].

«Germany had a million men under arms. No, they did, they did. And by the way, they were good partners in the Fulda Gap, and then in our section of South, they were great partners» [8]. // «Ну, ви розумієте, тоді Німеччина мала мільйонову армію, мільйонове військо, але з нас кепкували так. У нас були чудові, ми мали взаємне чудове партнерство на той час [9]».

Загалом вилучення реалій має суттєві наслідки для прагматичного та культурного рівнів перекладу. Оскільки реалії часто виконують функцію маркерів ідентичності, їхня втрата може призвести до зниження експресивності висловлювання або втрати важливих ідеологічних акцентів. У політичному дискурсі, зокрема, вилучення реалій може змінювати інтерпретацію позиції мовця або нейтралізувати символічні елементи, на які він свідомо спирається. Тому застосування цього прийому потребує особливої обережності та чіткого усвідомлення його можливих наслідків:

Висновки. Узагальнюючи спостереження, можна стверджувати, що переклад реалій у синхронному режимі – процес постійного балансування між збереженням культурної специфіки та забезпеченням комунікативної ефективності. Перекладач має оперативно оцінювати значущість реалії, ступінь її впізнаваності для цільової аудиторії та потенційні ризики того чи того перекладацького рішення. Успішне відтворення реалій у синхронному перекладі ґрунтується не лише на мовній компетентності, а й на глибокому розумінні культурного контексту,

умінні прогнозувати реакцію аудиторії та здатності ефективно розподіляти когнітивні ресурси в умовах високої напруги.

Аналіз матеріалу з різних типів дискурсу показав, що перекладачі застосовують широкий спектр прийомів для відтворення реалій у синхронному перекладі. Найуживанішим методом виявився еквівалентний переклад (≈36,9%), що свідчить про прагнення зберегти функціональне навантаження культурно маркованих одиниць і забезпечити їхню зрозумілість для цільової аудиторії без додаткового когнітивного навантаження. Водночас у разі відсутності усталеного відповідника або за умов низької впізнаваності реалії перекладачі вдаються до транслітерації (≈13,4%), калькування (≈12,3%), генералізації (≈5%), адаптації (≈2,8%), описового перекладу (≈2,2%) або комбінацій цих способів (≈10,1%) для досягнення комунікативної адекватності.

Значна частка вилучень (≈17,3%) підтверджує, що синхронний переклад реалій часто відбувається в умовах критичного когнітивного навантаження та жорстких темпоральних обмежень. У такому контексті вилучення постає не лише як наслідок труднощів перекладацької обробки, а і як усвідомлене стратегічне рішення, спрямоване на підтримання темпу мовлення, логічної цілісності та загальної зрозумілості перекладу. Водночас застосування цього прийому пов'язане з ризиком втрати культурно-прагматичних сенсів, що потребує від перекладача чіткого усвідомлення комунікативної значущості конкретної реалії.

Результати дослідження підтверджують, що ефективність відтворення реалій у синхронному перекладі значною мірою залежить від жанрово-стилістичних характеристик виступу, темпу мовлення, ступеня культурної маркованості одиниці та рівня її усталеності в мові перекладу. Вирішальну роль відіграє також рівень енциклопедичної та культурної компетентності перекладача, здатність оперативно оцінювати значущість реалії та гнучко обирати перекладацьку стратегію, прийоми відповідно до конкретної комунікативної ситуації. Порівняно з письмовим перекладом, синхронний переклад реалій частіше допускає спрощення, узагальнення або часткові втрати культурної інформації, що є об'єктивним наслідком роботи в режимі реального часу.

Перспективи подальших досліджень. Перспективними напрямками подальших наукових розвідок у сфері перекладу реалій у синхронному режимі є поглиблене вивчення когнітивних механізмів прийняття перекладацьких рішень у ситуаціях підвищеного навантаження, зокрема з використанням експериментальних методів і корпусного аналізу. Доцільним є також дослідження впливу типу дискурсу та адресата на вибір стратегій відтворення реалій, а також розробка методик підготовки синхронних перекладачів до роботи з культурно маркованими одиницями. Окрему увагу варто приділити визначенню допустимих меж застосування вилучення та генералізації з позицій функціонального й прагматичного підходів, що сприятиме підвищенню якості міжкультурної комунікації в умовах синхронного перекладу.

Література:

1. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англійських перекладів української прози): монографія. Львів: Видавництво Львівського університету, 1989. 215 с.
2. Toury G. Descriptive Translation Studies and Beyond. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 1995. 311 p.

3. Hervey S., Higgins I. *Thinking Translation: A Course in Translation Method: French to English*. London: Routledge, 1992. 272 p.
4. Íñigo Ros M. *Cultural terms in King Alfred's translation of the Consolatio Philosophiae* : doctoral dissertation. Valencia : Universitat de València, 2004. 308 p.
5. Setton R., Dawrant A. *Conference Interpreting: A Complete Course*. Amsterdam ; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2016. XXVIII. 470 p.
6. Jones R. *Conference Interpreting Explained*. London: Routledge, 2014. 164 p.
7. Славова Л. Л., Борисенко Н. Д. Типологія освітніх реалій в англійській художній прозі (на матеріалі роману Еріка Сігала «Love Story») // Сучасний стан і перспективи лінгвістичних досліджень та проблеми перекладу: зб. наук. праць. Житомир: ЖДУ, 2021. С. 121–123.
8. A Conversation with Mike Pompeo, 70th United States Secretary of State [Відеозапис]. YouTube, 2023. Режим доступу: <https://youtu.be/b1LWuebSjFU>
9. Розмова з Майком Помпео, 70-м Державним секретарем США [Відеозапис]. YouTube, 2023. Режим доступу: <https://youtu.be/gh6Rkn2RC08>
10. Fawcett P. *Translation and Language*. Manchester: St. Jerome Publishing, 1997. 160 p.
11. Baker M. In *Other Words: A Coursebook on Translation*. London: Routledge, 1992; 2011. 332 p.
12. The Place of This War in Human History | Serhii Plokhii | 17th YES [Відеозапис]. YouTube, 2023. Режим доступу: <https://youtu.be/9TW-af5DGB0>
13. Місце цієї війни в історії людства | Снайдер, Фергюсон, Плохій | 17-та Щорічна зустріч YES [Відеозапис]. YouTube, 2023. Режим доступу: <https://youtu.be/Ed1NTrFAN4Q>
14. Full Debate: Harris vs. Trump in 2024 ABC News Presidential Debate | WSJ [Відеозапис]. YouTube, 2024. Режим доступу: https://www.youtube.com/live/VgsC_aVquUE
15. НАЖИВО. Дебати Дональд Трамп та Камала Гарріс. Хто фаворит? З перекладом українською [Відеозапис]. – YouTube, 2024. – Режим доступу: https://www.youtube.com/live/Ui_GefRWYP8

Movchan B., Melen S. Methods of rendering culturally marked units in simultaneous interpreting

Summary. The article focuses on the study of ways of rendering culturally marked units in simultaneous interpreting

under conditions of limited time and increased cognitive load. The relevance of the study is determined by the growing role of simultaneous interpreting in contemporary political, historical, and academic discourses, as well as by the insufficient number of empirical studies based on the analysis of authentic spoken discourse. The aim of the article is to identify the main translation techniques used to render culturally marked units in simultaneous interpreting and to analyze the factors influencing the choice of translation solutions in real-time interpreting.

The research material consists of authentic video recordings of public speeches delivered by political figures, scholars, and experts, with a total duration of over 656 minutes. A total of 179 instances of institutional, political, and cultural units were analyzed. A quantitative and qualitative method of analysis was applied, which made it possible to systematize the methods of rendering culturally marked units and determine their frequency.

The results of the study show that equivalent translation is the most frequently used method in simultaneous interpreting, as it ensures equivalence and minimizes the interpreter's cognitive load. However, in the absence of established equivalents or when culturally marked units have low recognizability, interpreters resort to transliteration, calquing, descriptive translation, generalization, the combination of several techniques, or omission. The significant proportion of omissions confirms that the rendering of culturally marked units in simultaneous interpreting often takes place under conditions of critical cognitive overload and requires constant balancing between preserving cultural specificity and ensuring communicative effectiveness. The findings contribute to a deeper understanding of the specifics of rendering culturally marked units in simultaneous interpreting and may be applied in interpreting theory as well as in the training of professional simultaneous interpreters.

Key words: simultaneous interpreting, culturally marked units, equivalent translation, transliteration, generalization, omission, translation losses.

Дата першого надходження рукопису
до видання: 10.11.2025

Дата прийнятого до друку рукопису
після рецензування: 08.12.2025

Дата публікації: 31.12.2025